

05.09.2023

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnon-
varat)
Laine Leila
PL 36 (Asemapäällikönkatu 14)
00521 HELSINKI

**Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Seepsula
Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koske-
vasta ympäristövaikutusten arviointioselostuksesta**

HEL 2022-011891 T 11 01 05

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointioselostuksesta. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen sekä arkeologian näkökulmasta Tuusulan kunnan osalta, ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Seepsula Oy suunnittelee nykyisen louhinta-alueen laajentamista luoteeseen sekä suojavallin rakentamista pilaantumattomista ylijäämämaista uuden louhinta-alueen pohjoispuolelle. Hankealue sijoittuu Tuusulan kunnan alueelle lähelle Vantaan kaupungin rajaa.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Maisemavaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu laajennushankkeen aiheuttamia muutoksia maisemakuvassa ja kulttuuriympäristössä. Maisemamuutosten ja maisemavaikutusten taso on sidoksissa arvioitavan laajennushankkeen näkyvyyteen sekä maiseman ominaisuuksiin.

Hankealue sijoittuu Seepsulan olemassa olevan kiviainestoiminta-alueen pohjoispuolelle, Riipilän ja Metsäkylän väliselle metsäselännteelle, jota reunustavat alavimmat jokilaaksot. Metsäselänne kohoaa Riipilän peltoalueiden ja Vantaanjoen laakson itäpuolella. Selännealue vaihtuu idässä Tuusulanjokeen viettävään Ruotsinkylän alueen maatalousvaltaiseen laaksoon. Länsipuolella maisemaa hallitseva Vantaanjoenkilaakso on avoin ja yhtenäinen viljelymaisema, jossa asutus on perinteisesti sijoittunut peltojen reunoille ja metsäsaarekkeille. Muita maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaiseman kohteita lähialueella ovat

05.09.2023

Rusutjärven, Siipoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema sekä Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on tarkasteltu hankkeen eri vaihtoehtoja. Vaihtoehto VE0:a lukuun ottamatta, keskeinen maisemaan vaikuttava elementti on hankealueen pohjoisosaan rakennettava valtavan kokonainen suojavalli, joka on vaihtoehdosta riippuen joko 90 metriä tai 120 korkea. Valmis suojavalli erottuu ympäristöön korkeutensa vuoksi, ja se nousee lähiympäristön selännealueita korkeammalle.

Arviointimenettelyssä on tunnistettu ja visualisoitu hankkeen mittavat vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Tosin havainnekuva-aiikat on todennettu ainoastaan yhdestä havainnepaikasta, ja useimmat kuva-aiikat olisivat monipuolistaneet hankkeen visualisointia.

Vaihtoehtoissa VE1–VE4 hankkeen muutoksen suuruutta maisemaan ja kulttuuriympäristöön kuvaillaan joko kohtalaisen kielteiseksi tai suuren kielteiseksi.

Hankevaihtoehtoja kuvaillaan vähemmän korkeissa vaihtoehtoissa siten, että suojavalli muodostaa maisemaan ”vaaramisen” elementin, joka rinteet maisemoituna muistuttaa Vaara-Suomen kohoumia, ja korkeimmassa vaihtoehdossa siten, että suojavalli muodostaa maisemaan lähes vuorimaisen kohouman, jonka näkyminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle muuttaa pienipiirteisen maalaismaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi.

Arviointiselostus toteaa, että vaihtoehtoissa VE1–VE4 vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön voidaan lieventää maisemoimalla suojavallin rinteet sopivalla metsityksellä ja istutuksilla. Suojavallin tasaiselle huipulle on kuitenkin tarkoitus toteuttaa aurinkovoimapuisto. Päältään tasainen suojavalli erottuu maisemaprofiilissa rinteiden maisemoinnista riippumatta.

Museo yhtyy arviointiselostuksen johtopäätöksiin hankkeen erittäin kielteisistä maisemavaikutuksista. Selostuksessa tulisi selkeämmin korostaa vaihtoehtojen VE1–VE4 maisemavaurioluonnetta, jossa hankkeesta aiheutuu maisemarakenteen ominaispiirteiden tai maisemakuvan laadun selvä heikentyminen, ja joka muuttaa pysyvästi ja lopullisesti koko maisemakuvaa. Näin myös vaihtoehdot VE1 ja VE3 olisivat näyttäneet huomattavasti kielteisempinä.

Museo esittääkin, että jos selostus toisi selkeämmin esiin hankkeen pysyvän maisemavaurioluonteen, näyttäytyisivät vaihtoehdot VE1 ja VE3 pikemmin suuren kielteisinä ja vaihtoehdot VE2, VE4 erittäin suuren kielteisinä.

05.09.2023

Joka tapauksessa on selvää, että kaikissa vaihtoehdoissa VE1–VE4 alava ja yhtenäinen viljelymaisema tullaan menettämään, ja maiseman säilymisen kannalta ainoa hyväksyttävä vaihtoehto on VE0, eli hankkeen toteuttamatta jättäminen.

Arkeologia

Arkeologian osalta arviointiselostuksessa on huomioitu laajenevan Senkkerin alueen lähimmät arkeologiset kohteet. Arviointiselostuksessa on mainittu kiinteät muinaisjäännökset Strandkulla (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000032740) ja Strandkulla 2 (1000032741) sekä Silakkaniittu (1000007202), jotka sijaitsevat yli 1 km etäisyydellä hankealueen luoteispuolella. Hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Senkkerin luoteisosan louhinta ja suojavallien rakentaminen eivät vaikuta alueen arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

05.09.2023

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566